

**Nagyszeben:
Európa Kulturális Fővárosa 2007-ben**

Nagyszeben: Európa Kulturális Fővárosa 2007-ben

Az Európa Kulturális Fővárosa címet 2007-ben a luxemburgi főváros és a romániai Nagyszeben városa viselheti. Románia mindjárt első EU-s évében nagyszabású eseménysorozat házigazdájaként mutatkozhat be. A programsorozatban a „Híd” Szebeni Magyarok Egyesülete rendezvényei révén a kisebbségi magyar kultúra is bemutatkozhat.

Miért éppen Luxemburg és Románia? – a közös fellépés gyökerei

Nagyszeben és Luxemburg együttműködésének ötlete 2003-ben vetődött fel, amikor Nagyszebenben Luxemburg Házát (s benne luxemburgi konzulátust) avattak. Az avatóünnepségen Henri főherceg és Maria Teresa főhercegné is jelen voltak. A látogatás jó alkalmat biztosított a nagyszebeni németajkú kisebbség és Luxemburg közös nyelvi és történelmi gyökereinek hangsúlyozására. Klaus Werner Johannis, Nagyszeben polgármestere már akkor felvetette annak gondolatát, hogy a két város együtt pályázzon az Európa Kulturális Fővárosa program megrendezésére.

A román-luxemburgi közös pályázat jogi alapjait az Európai Parlament és a Tanács közös határozata adta meg, amely lehetővé teszi az EU-tagsággal nem rendelkező európai országok részvételét is a programban. Ennek szellemében Razvan Theodorescu román vallási és kulturális miniszter 2004. január 8-án jelezte az EU Miniszterek Tanácsának, hogy Románia Nagyszeben városát kívánja jelölni, majd 2004. március 18-án hivatalos formában is megküldték a pályázatot a Bizottságnak. Az Európai Parlament, a Tanács, a Bizottság és a Régiók Bizottságának képviselőiből összeállított testület 2004. április 5-én kiadott hivatalos beszámolójában értékelte a pályázatok tartalmát, s a Parlament véleményével kiegészített dokumentáció a Bizottság ajánlásával került a végül pozitív döntést hozó Miniszterek Tanácsa elé. 2004. május 27-én az EU kulturális minisztereinek Tanácsa elfogadta a 2004/654/EK számú határozatot, mely alapján az „Európa Kulturális Fővárosa” címet Luxembourg városa mellett a romániai Nagyszeben városa kapta.

A nagyszebeni pályázat alapgondolata és céljai

A románul Sibiu, németül Hermannstadt névre hallgató, több nemzetiséget, kultúrát és vallási felekezetet integráló település elsősorban sokarcúságára és a már meglévő kulturális együttműködésekre helyezte a hangsúlyt pályázatában, melynek címe „Cultures living hand in hand” (Kultúrák kéz a kézben), illetve ez tükröződik az év szlogenjében is: „City of culture - city of cultures” (A kultúra városa -a kultúrák városa). Igyekeznek bemutatni, hogy az egykori szász kereskedővárosban milyen békében fér meg egymás mellett a román, magyar, német, zsidó és roma kultúra.

A szervezők célja a nagy számú külföldi látogató fogadása mellett a helyi közönség bevonása a programokba, valamint a kultúra szerepének hangsúlyozása, ám nagy gondot fordítanak az infrastruktúra fejlesztésére is. A luxemburgi kapcsolaton kívül más európai városokkal/régiókkal is szeretnék erősíteni az együttműködést. A szervezők törekednek arra is, hogy a megvalósuló európai programok színvonala ne csak 2007. folyamán, hanem a későbbiekben is fennmaradjon. Remélik, hogy az Európa Kulturális Fővárosa eseménysorozat fellendíti a kulturális turizmust, javítja a város infrastruktúráját és kulturális fejlesztési lehetőségeket teremt.

A „Nagyszeben Európa Kulturális Fővárosa 2007” programjai

2007-re négyfajta programtípust terveznek. A nagyszebeni közösség a korábban kiírt ötletpályázatra mintegy 250 pályamunkát küldött be, ezekkel mutatkozik be a város Európának. A második kategóriába azok a programok tartoznak, amelyeket Luxemburggal közösen

valósítanak majd meg. A harmadikat a legnagyobb, az évet meghatározó rendezvények alkotják, a negyediket pedig azok, amelyek más európai partnerekkel közösen jönnek létre.

A rendezvénysorozat már 2006 szilveszter éjszakáján megkezdődik két komolyzenei és egy könnyűzenei koncerttel. Az éjszakát francia művészek megálmodta fényszínház teszi emlékezetessé a szervezők reményei szerint.

Az év első felében számos felolvasóestet, színházi előadást (köztük helyi és külföldi középiskolás diákok színielőadásait), koncerteket és operaelőadásokat rendeznek Nagyszebenben, fellép többek között a milánói Scala társulata is. A program második szakasza – a szabadtéri rendezvények évada – májusban kezdődik a nemzetközi színházfesztivállal, amelynek előadásait az óváros terein, utcáin tartják, de lesznek előadások a városhoz közel eső gyakorlótereken, volt ipari üzemek területén és a környező kastélyokban is. A tavaszi-nyári időszakban lesz többek között animációs filmkészítő műhely, dzsesszfesztivál, román avantgárd művészek kiállítása, kórus- és táncfesztivál, népviseletek és népi mesterségek bemutatója, s két filmfesztivál is. Az őszi programok sorát az európai egyházak ökumenikus konferenciája nyitja meg, amelyet többek között fotókiállítás, dokumentumfilmek fesztiválja és egy írói konferencia követ. Utóbbira neves európai írók kaptak meghívást.

A program magyar vonatkozásai

A multikulturalitás jegyében a pályázatra a helybéli szász, román, magyar és roma közösségek külön programcsomagokat nyújtottak be. Magyar programmal a „Híd” Szebeni Magyarok Egyesülete jelentkezett (egyetlen magyar szervezetként). Az egyesület 2006. március 11-én, a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel együttműködve megnyitotta a Nagyszebeni Magyar Kulturális Irodát, melynek fő célja a magyar kultúra értékeinek bemutatása és az Ars Hungarica Magyar Hét programjának megszervezése. A 2007. augusztus 19. és 27. között tartandó magyar hét tematikája egy-egy, többnyire Erdélyből származó magyar művész köré csoportosul: többek között Kós Károly, Borsos Miklós, Bartók Béla és Nyíró József munkásságát mutatják be. Létrehoznak majd színházi előadásokat, kiállításokat, klasszikus-, könnyű- és népzenei koncerteket, lesznek vetítések és konyhaművészeti bemutatók és fellép a Győri Balett is. Magyarország az októberi írókonferencián is képviselteti magát, ahol jelen lesz Kertész Imre, Konrád György és Esterházy Péter. Nagyszeben lesz az első Európa Kulturális Fővárosai közül, ahol bemutatkozik a kisebbségi magyar kultúra.

2007 után – a program hosszú távú hatásai

A „Nagyszeben Európa Kulturális Fővárosa 2007” a kultúra középpontba állításán túl a város fejlődését és fejlesztését is szolgálja. Számtalan kulturális együttműködést indítanak el, melyek az európai dimenziót és az európaiság jelentőségét hangsúlyozzák. A dél-erdélyi város rendezvénysorozata egyébként egybeesik Románia európai uniós csatlakozásával: a programok pontosan a belépés napján (2007. január 1-jén) kezdődnek, s végigkísérik a tagság első évét. A szervezők új munkahelyeket remélnek Nagyszeben (kulturális) életének megélénkülése révén, ezáltal az életszínvonal emelkedését és az Uniós átlaghoz való gyorsabb felzárkózást remélik a programtól.

A finanszírozás

Románia nem európai uniós tagként pályázott, ezért nem tarthat igényt brüsszeli támogatásokra. Így alig több mint százmillió euróval gazdálkodhatnak majd. Ez a Pécsnek szánt EU-s támogatás összegének alig több mint fele.

Bővebb információ:

A KultúrPont oldalán:

<http://www.kulturpont.hu/ekf>

A Sibiu 2007 program honlapja:

<http://www.sibiu2007.ro>